

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113233372
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4113233372.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: LL real invest, s.r.o., IČO: 36 701 521, so sídlom Štúrova 165, Nitra, zast. BIZOŇ&PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, IČO: 36 833 533, proti žalovanému: Mesto Nitra, IČO: 308 307, so sídlom Štefánikova trieda 60, Nitra, o zaplatenie 200 000 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 02. 05. 2019, č. k. 9C/273/2013-480, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd žalobu zamietol, v konaní v časti o zaplatenie 1500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 1500 eur od 02. 10. 2013 do zaplatenia konanie zastavil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa pôvodne domáhal žalobou zaplatenia od žalovaného 200 000 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. V priebehu konania súd uznesením zo dňa 02. 05. 2019 pripustil zmenu petitu tak, že žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 397 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 198 500 eur od 02. 10. 2013 do zaplatenia s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 198 500 eur od 02. 02. 2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z výsledkov dokazovania vyplýva, že dňa 31. 08. 2009 strany sporu uzatvorili zmluvu o budúcej zámennej zmluve č. XXX/XX/OM za podmienok, že žalovaný prevedie na žalobcu vlastníctvo nehnuteľnosti nachádzajúcich sa v kat. úz. B. a to stavby súp. č. XXXX „dom opatrovateľskej služby“ na V. č. X spolu s príslušenstvom, t. j. stavbou skladovacích priestorov bez súpisného čísla postavenej na parc. č. XXXX a pozemku parcely registra „C“ KN č. XXXX, na ktorom je stavba súp. č. XXXX postavená spolu s príslušenstvom, ktoré sú zapísané na LV č. XXXX a žalobca prevedie na žalovaného vlastníctvo nehnuteľnosti a to stavby „X. U.“, ktorú žalobca postaví na vlastné náklady na pozemkoch v jeho vlastníctve parc. č. S. č. XXXX/X záhrady o výmere XXXXX m² a parc. reg. CKN č. XXXX ostatné plochy o výmere XXXX m². Dňa 27. 10. 2017 bol spísaný protokol o odovzdaní a prevzatí X. medzi odovzdávajúcim žalobcom a preberajúcim žalovaným a ako správca bol ustanovený U. B.. Dňa 14. 11. 2011 strany sporu uzavreli zámennú zmluvu č. ČJ XXXX/XXXX/OM tak, že si zamenili nehnuteľnosti a to „X.“ postavený na W. D. postavený na parc. č. XXXX.. Následne bol dňa 06. 03. 2012 uzatvorený dodatok č. 1 s tým, že ide o stavbu súp. č. XXXX J. opatrovateľskej služby na V. X, B., postavenú na parc. č. XXXX spolu so svojim príslušenstvom, t. j. stavbami skladovacích priestorov, ktoré nie sú predmetom evidencie v katastri. Návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe zámennej zmluvy bol podaný dňa 24. 11. 2011

a registrovaný pod V XXXX/XX, pričom odovzdávajúci protokol bol podpísaný 31. 01. 2012 s tým, že preberajúci, t. j. žalobca potvrdil prevzatie nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. B., zapísanej na LV č. XXXX na základe zámennej zmluvy. Žalobca dňa 14. 03. 2012 doručil písomné odstúpenie od zámennej zmluvy pre podstatné porušenie zmluvných povinností. Neskôr žalobca dňa 30. 01. 2013 podal žalobu proti mestu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti X. J. U. súp. č. XXXX, orientačné č. XC postavený na parc. č. XXXX/XX v kat. úz. B..

2. Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 30. 10. 2014 č. k. 18C/41/2012-246 určil, že je neplatné odstúpenie zo dňa 14. 03. 2012 od zámennej zmluvy, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu 14. 11. 2011. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18. 06. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 31. 05. 2018, č. k. 7Co/25/2015-322, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že na Okresnom súde Nitra bolo vedené konanie pod sp. zn. 10C/255/2014 na základe žaloby žalovaného (LL Real Invest, s.r.o.) podané až po začatí konania o určenie neplatnosti odstúpenia od zámennej zmluvy a v tomto konaní sa posudzovala neplatnosť uvedenej zámennej zmluvy. Predmetné konanie bolo právoplatne ukončené rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/477/2016-401 zo dňa 19. 01. 2018, ktorým bol zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 10C/255/2014-235 zo dňa 04. 04. 2016 potvrdený ako vecne správny so záverom, že predmetná zámenná zmluva nie je neplatná. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 137 písm. a/ CSP, § 48, § 123, § 451, § 456, § 457, § 458, § 488, § 494 a § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia a to z dôvodu, že podľa jeho tvrdenia žalovaný užíva nehnuteľnosť X. U. bez právneho dôvodu, nakoľko má za to, že zámenná zmluva zo dňa 14. 11. 2011, na ktorej sa strany sporu dohodli, že zamieňajú nehnuteľnosti J. pomere 1/1, teda bez akýchkoľvek doplatkov a finančných vyrovnaní sa jeho odstúpením od začiatku zrušila. Predmetné konanie bolo prerušené až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18C/41/2012. Ako bolo vyššie konštatované, tak rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 30. 10. 2015, č. k. 18C/41/2012-246 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/25/2015-322 zo dňa 31. 05. 2018 určil, že je neplatné odstúpenie zo dňa 14. 03. 2012 od zámennej zmluvy, ktorá bola medzi stranami sporu zatvorená dňa 14. 11. 2011. Rovnako Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 04. 04. 2016, č. k. 10C/255/2014-235, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/477/2016 zo dňa 19. 01. 2018 určil, že zámenná zmluva nie je neplatná. Z uvedeného teda vyplýva, že zámenná zmluva je platná a zároveň odstúpenie žalobcu od zámennej zmluvy je neplatné.

3. V zmysle ust. § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Súd sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, že v danom prípade nebola naplnená ani jedna zo skutkových podstát inštitútu bezdôvodného obohatenia. Zo strany žalovaného nedošlo k bezdôvodnému obohateniu, nakoľko žalovaný užíval a užíva spornú nehnuteľnosť v súlade so zámennou zmluvou, t. j. na základe právneho dôvodu, ktorým je platná zámenná zmluva, pričom nedošlo k jej zrušeniu od počiatku, keďže odstúpenie od nej zo strany žalobcu bolo neplatné. Rovnako v danom prípade nedošlo k bezdôvodnému obohateniu ani z dôvodu plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol a taktiež žalovaný v tejto veci nezískal majetkový prospech z nepoctivých zdrojov.

4. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že zámenná zmluva nenadobudla účinnosť a žalovaný nenadobudol vlastnícke právo k stavbe „X. J. U.“, súd sa stotožňuje s názorom žalovaného, že užívanie nehnuteľnosti, ktoré má byť dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia je len jednou zo zložiek vlastníckeho práva v zmysle § 123 OZ a nie je totožné so samotnou podstatou vlastníckeho práva. Právo užívať X. odvodzuje žalovaný od zmluvy od budúcej zámennej zmluvy a od zámennej zmluvy a nie od protokolu. Protokol o odovzdaní X. e len dôkazom o dobrovoľnom odovzdaní X. J. U. do užívania žalovaného žalobcom a prevod vlastníctva je vlastne to, čo žalobca žalovanému neoprávnene upiera. V tejto súvislosti súd poukázal na to, že k prerušeniu vkladového konania správou katastra B. došlo len z dôvodov na strane žalobcu, ktorý oznámil odstúpenie od zámennej zmluvy, pričom o tomto odstúpení bolo v konečnom dôsledku rozhodnuté, že je neplatné. Pokiaľ ide o poukazovanie žalobcu na tú skutočnosť, že Úrad pre verejné obstarávanie, odbor dohľadu sa k uzatváraniu zmluvy o budúcej zámennej zmluve a zámennej zmluve vyjadril tak, že kontrolovaný subjekt B. ostupoval pri uzatváraní zmluvy v rozpore so základnými povinnosťami verejného obstarávateľa upravenými v § 9 ods. 1 Zákona o verejnom obstarávaní, ako

aj v rozpore so základnými princípmi stanovenými v § 9 ods. 2 Zákona o verejnom obstarávaní. Súd poukázal na to, že uvedeným sa už zaoberali sudy v konaniach vedených pod sp. zn. 18C/41/2012 a 10C/255/2014 so záverom, že Zákon o verejnom obstarávaní zo strany žalovaného porušený nebol. Vzhľadom k tomu, že súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného nedošlo k bezdôvodnému obohateniu, nezaoberal sa výškou uplatňovaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia návrhom žalovaného na prípadné započítanie finančných prostriedkov, ktoré žalovaný účelne vynaložil na správu, údržbu a prevádzku X. U., ako aj výškou nájomného stanovenej znaleckým posudkom voči bezdôvodnému obohateniu a ani termínom omeškania žalovaného s vydaním bezdôvodného obohatenia žalobcovi. Keďže žaloba bola v priebehu konania sčasti zobratá späť, súd s poukazom na ust. § 145 ods. 2 CSP konanie v tejto časti zastavil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci na nové konanie a rozhodnutie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že odvolanie podáva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/ a g/ CSP. K skutkovým zisteniam uviedol toľko, že strany sporu uzatvorili dňa 31. 08. 2009 zmluvu o budúcej zámennej zmluve, na základe ktorej sa zaviazali, že žalovaný sa stane výlučným vlastníkom stavby „X. J. U.“ a žalobca sa stane výlučným vlastníkom existujúcich nehnuteľností a to „J. C. znaleckého posudku N. zistená vo výške 1 427 338,52 eura. Dňa 14. 11. 2001 bola uzatvorená zámenná zmluva. Bol vypracovaný nový znalecký posudok, na základe čoho bola stanovená hodnota J. V. na sumu 1 010 000 eur, t. j. o sumu 417 338,52 eura nižšiu, oproti znaleckému posudku č. 20/2008. Nakoľko žalovaný neodovzdal nehnuteľnosti v stave, v akom sa dohodli v zmluve o budúcej zámennej zmluve, tak od zmluvy odstúpil dňa 14. 03. 2012. Žalovaný odo dňa 27. 11. 2011 užíva nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, nakoľko je stále vlastníkom BD U. a žalovaný sa sústavným odplatným prenechaním dotknutých priestorov BD U. na užívanie tretím osobám bezdôvodne obohacuje na jeho úkor, pričom výška škody bola určená znaleckým posudkom č. XX/XXXX. Žalovaný doposiaľ právoplatne nenadobudol vlastnícke právo k BD U., pretože proti rozhodnutiam okresného súdu aj krajských súdov podal dovolanie. K nesprávnemu procesnému postupu uviedol, že medzi základné princípy konania pred súdom podľa čl. 6 ods. 1 CSP patrí princíp rovnosti zbraní. Civilný sporový poriadok ďalej v čl. 9 explicitne vyjadruje princíp kontradiktórnosti konania, v zmysle ktorého majú spory stranu právo oboznámiť sa s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon. Princíp kontradiktórnosti ale nie je naplnený len tým, že sa strane doručila určitá písomnosť, ale k jeho naplneniu dochádza iba vtedy, ak táto písomnosť bola doručená v dostatočnom časovom predstihu pred rozhodnutím, aby bola účastníkom daná možnosť zaujať kvalifikované stanovisko. Nesprávny procesný postup súdu spočíva v tom, že súd rozhodol napriek tomu, že na pojednávaní konanom dňa 02. 05. 2019 po oboznámení súdu s obsahom spisu, právny zástupca dôvodne namietal, že vyjadrenie žalovaného mu doposiaľ nebolo doručené. Sudkyňa na to vyjadrenie žalovaného doručila na pojednávaní krátkou cestou a vyhlásila dokazovanie za skončené. Bezprostredne po doručení vyjadrenia sa právny zástupca vyjadril, že vzhľadom na rozsah tohto podania sa k nemu nevie a nebude na tomto pojednávaní vyjadrovať, načo sudkyňa uviedla, že by to aj tak nemalo vplyv súdu na vec a teda aj na rozhodnutie o merite veci a vyhlásila rozsudok, ktorým žalobu zamietla. Namietal, že súd prvej inštancie mu takýmto svojvoľným procesným postupom znemožnil uskutočniť patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Okresný súd na pojednávaní dňa 02. 05. 2018 skutkovo posúdil vec a uviedol, že akékoľvek jeho vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného už neovplyvní rozhodnutie súdu a nie je preto potrebné umožniť mu vyjadriť sa k tomuto podaniu a na tom pojednávaní aj meritórne rozhodol.

6. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať náhradu trov konania. Vo svojom vyjadrení opätovne poukázal na rozhodnutia Okresného súdu v Nitre sp. zn. 18C/41/2012 a rozsudok Krajského súdu v Nitre pod sp. zn. 7Co/25/2015, ako aj rozsudku Okresného súdu v Nitre sp. zn. 10C/255/2014 a rozsudku Krajského súdu v Nitre 5Co/477/2016. Z právoplatných súdnych rozhodnutí je zrejmé, že žalobca nebol zo strany žalovaného uvedený do omylu o technickom stave a hodnote DOS V. tak, ako žalobca uvádza vo svojom odvolaní a teda, že neexistuje zmluvný ani zákonný dôvod na odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu a že žalovaný užíva BD U. na základe právneho titulu platnej zámennej zmluvy. Ďalej uviedol, že popiera, že by z jeho strany došlo k bezdôvodnému obohateniu. Na to, aby mohlo dôjsť zo strany žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, museli by byť naplnené pojmové znaky bezdôvodného obohatenia stanovene zákonom. Zmluva o budúcej zámennej zmluve, protokol o odovzdaní a prevzatí, ani samotná zámenná zmluva neobsahovala žiadne ustanovenie, na základe ktorého by sa žalobca so žalovaným

dohodol, že žalovaný nie je oprávnený umiestniť do BD U. nájomcov a uzatvoriť s nimi nájomné zmluvy. Právoplatnými súdnymi rozhodnutiami bolo preukázané, že žalovaný užíva BD U. na základe právneho titulu platnej zmluvy a zámennej zmluve a teda že BD U. mu bol odovzdaný do bezplatného užívania v zmysle predmetných zmlúv protokolom o odovzdaní a prevzatí zo dňa 27. 10. 2011. Zo strany žalovaného nedošlo k naplneniu pojmových znakov bezdôvodného obohatenia a popiera, že by sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohacoval. Naviac X. J. U. bol postavený ako stavba nižšieho štandardu, ktorá mala byť využívaná a v súčasnosti aj reálne slúži ako nájomné byty pre starých a zdravotne postihnutých občanov a preto je zrejmé, že neužíva BD U. na komerčné účely a neúčtuje jednotlivým nájomcom komerčné nájomné. K vyjadreniu žalobcu k stanovisku Úradu pre verejné obstarávanie ohľadom porušenia zákona o verejnom obstarávaní uviedol, že toto stanovisko napadol opravnými prostriedkami, nakoľko bolo založené na retrospektívnom použití smerníc nariadený EP a zákonov SR. Napriek tomu, že predmetné stanovisko k dnešnému dňu nenadobudlo právoplatnosť, súdy sa s touto problematikou vysporiadali v právoplatných rozsudkoch sp. zn. 10C/255/2014 a 18C/41/2012.

7. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý opätovne zotrval na dôvodoch svojho odvolania a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Vo svojom vyjadrení uviedol, že žalovaný sa vôbec nevyjadril k nemu uplatneným odvolacím dôvodom, ale len opätovne vyčerpávajúco predkladal svoju vlastnú hmotnoprávnu analýzu predmetu sporu. Nepoprel jeho tvrdenie o tom, že mu súd na pojednávaní dňa 02. 05. 2019 prostredníctvom právneho zástupcu doručil vyjadrenie žalovaného zo dňa 09. 03. 2018 o rozsahu viac ako 140 strán a neumožnil mu oboznámiť sa s jeho obsahom a adekvátne reagovať. Týmto konaním súdu bol porušený princíp rovnosti zbraní spoločne s princípom kontradiktórnosti konania. Nesprávnosť zvoleného procesného postupu po doručení vyjadrenia protistrany krátkou cestou na pojednávaní bola zavŕšená vydaním uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bolo dokazovanie zo strany súdu skončené. Daným konaním preto došlo k priamemu porušeniu sporových procesných predpisov v časti ust. § 167 ods. 3 CSP. Súd prvej inštancie týmto nesprávnym procesným postupom vytvoril stav, ktorý mu znemožnil uskutočniť procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že žalovaný predmetnú dokumentáciu, na ktorú poukazuje žalobca zaslal súdu za účelom uplatnenia svojej dôkaznej povinnosti výlučne pre prípad, ak by sa súd nestotožnil s návrhom žalovaného o zamietnutí žaloby. Na otázku súdu, či trvá na návrhu na započítanie finančných prostriedkov uviedol, že vzhľadom na súdom vyjadrený predbežný názor k veci o zamietnutí žaloby na svojom podaní zo dňa 15. 03. 2008 ďalej netrvá a teda ani nie je potrebné, aby sa k nemu žalobca vyjadroval. Ďalej uviedol, že žalobca mal na pojednávaní možnosť navrhnúť odročenie konania za účelom oboznámenia sa s predloženou dokumentáciou vynaložených finančných prostriedkov bez ohľadu na vyjadrený predbežný názor súdu, avšak tak neurobil a nenavrhol žiadne ďalšie návrhy na vykonanie ďalšieho dokazovania ani po otázke súdu, či majú strany nejaké návrhy na vykonanie dokazovania. Je výlučne vecou súdu, či predmetný dôkaz vykoná alebo nevykoná a či považuje predmetný dôkaz za relevantný a či sa bude dôkazom zaoberať. Nakoľko súd vyjadril predbežný názor, ktorý bol v súlade s návrhom žalovaného, žalovaný netrval na návrhu, ktorý uplatnil z opatrnosti a povinnosti uplatnenia všetkých prostriedkov procesného útoku a obrany. Nedošlo teda k znevýhodneniu žalobcu v konaní a ani k porušeniu práv strany sporu. Pre rozhodnutie predmetnej veci bol teda na základe názoru súdu úplne irelevantný zoznam vynaložených finančných prostriedkov aj s návrhom na jeho uplatnenie v rámci konania, nakoľko sa súd s touto dokumentáciou nezaoberal v rámci konania a rozhodol bez tejto dokumentácie. Vyjadrenie žalobcu by v tomto prípade nebolo rozhodné a súd by naň neprihliadol. Navyše žalobca zastúpený advokátom mal možnosť na poslednom pojednávaní uplatniť viaceré formy procesnej obrany, avšak nemal návrhy na ďalšie dokazovanie a rovnako tak ani od roku 2013, odkedy predmetné súdne konanie trvá, nedoložil dôkaz, ktorý by ovplyvnil názor súdu. Ak by takýto prostriedok procesnej obrany a prostriedok procesného útoku existoval, žalobca mal dostatok času na jeho uplatnenie v rámci konania. Záverom uviedol, že účelom zásady koncentrácie konania v konaní je najmä stanovenie určitých limitov súdneho konania a jej cieľom je zamedziť neustálemu generovaniu nových námietok, ktoré by v konečnom dôsledku spôsobovali naťahovanie súdnych konaní a rovnako aj ich nehospodárnosť. Žalobca na poslednom pojednávaní nenavrhol odročenie konania za účelom vyjadrenia sa k návrhu žalovaného, ani nenavrhol doplnenie dokazovania, aj keď mu zákon túto možnosť priznáva. Súd prvej inštancie teda jednoznačne neznemožnil žalobcovi uplatniť svoje procesné práva a teda nedošlo ako tvrdí žalobca k nesprávnym procesným postupom, ani k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v jeho napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

10. V danom prípade žalobcu podľa obsahu odvolania uplatnil odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP, t. j. že neboli splnené procesné podmienky. Procesné podmienky definuje samotný Civilný sporový poriadok (§ 161 ods. 1) ako podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Teória civilného práva procesného rozoznáva vecné procesné podmienky (kvalifikovaný spôsob začatia konania - t. j. v sporovom konaní žaloby, splnenie poplatkovej povinnosti), podmienky na strane súdu (právomoc, príslušnosť, zákonné obsadenie súdu), procesné podmienky na strane účastníkov (procesná subjektivita a procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom) a tzv. negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci). Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého priebehu konania. Na účely odvolania môže ísť o také nedostatky procesných podmienok, ktoré sa prejavujú v nedostatku žaloby (právomoc súdu, príslušnosť súdu, procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci). Žalobca vo svojom odvolaní len všeobecne poukázal na ust. § 365 ods. 1 písm. a CSP, avšak žiadnu procesnú podmienku, ktorá by nebola splnená neoznačil a odvolací súd ani nedostatok žiadnej procesnej podmienky nezistil. Preto tento odvolací dôvod považuje za irelevantný. Ako ďalší odvolací dôvod uviedol ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP a to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd k tomu udáva, že znakmi vady konania podľa tohto ustanovenia sú:
a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces,
b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojom procesnou aktivitou uskutočňovala jej procesné práva.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu, zaoberať sa účinne námietkami, argumentami a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentami procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (viď tiež II. ÚS 76/07).

12. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť, alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednania veci. To, ako súd viedol spor, znemožňujúca strane sporu realizáciu procesných oprávnení a mariaca možnosť jej aktívnej účasti v konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/217/2018, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu.

13. Žalobca videl nesprávny úradný postup súdu prvej inštancie v tom, že na pojednávaní konanom dňa 02. 05. 2019 mu bolo doručené vyjadrenie žalovaného zo dňa 09. 03. 2018 spolu s listinnými dôkazmi v značnom rozsahu, pričom nemal možnosť sa k tomuto vyjadreniu vyjadriť. Zo spisu vyplýva, že na pojednávaní konanom dňa 02. 05. 2019 súd prvej inštancie doručil krátkou cestou právnej zástupkyňi žalobcu vyjadrenie žalovaného zo dňa 09. 03. 2008 s prílohami. Na dotaz súdu strany sporne navrhli, že nemajú žiadne ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania a po prednesení záverečných rečí súd vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok. Ešte skôr, ako súd pristúpil k dokazovaniu listinami, postupoval podľa § 181 ods. 2 CSP s tým, že uviedol predbežné právne posúdenie. Predbežné právne posúdenie veci má predovšetkým umožniť objektívnu predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia a vytvoriť priestor na prehodnotenie vlastnej procesnej pozície sporových strán, ich vecnú a efektívnu právnu argumentáciu, riadne substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov a podobne. Ide o zásadný inštitút, ktorého účelom je zefektívnenie, zrýchlenie a zjednodušenie sporového konania, vrátane prevencie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí. Zo zhodných tvrdení strán sporu vyplýva, že súd vyslovil svoj predbežný názor k veci v tom, že dôjde k zamietnutiu žaloby a na základe tohto predbežného právneho posúdenia sám žalovaný uviedol, že nie je potrebné vykonávať dokazovanie a

netrvá na návrhu na započítanie finančných prostriedkov, pričom túto svoju obranu uviedol len v prípade, ak by nedošlo k zamietnutiu žaloby a predmetný dôkaz uviedol len ako prostriedok procesnej obrany alternatívnej žiadosti výhradne pre prípad, ak by súd žalobu nezamietol. V tejto súvislosti odvolací súd podotýka, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických ako aj právnických osôb sa domáhať svojich práv na nestrannom súde a povinnosť súdu vyplýva sa zaoberať účinne námietkami a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. V danom prípade predložené listinné doklady, ktoré predložil žalovaný a ktoré boli žalobcovi na pojednávaní dňa 02. 05. 2019 doručené krátkou cestou, nemali význam pre rozhodnutie a preto nebolo ani potrebné, aby sa k nim osobitne žalobca vyjadroval. Navyiac, ak bol toho názoru, že mu bolo upreté právo na spravodlivý proces, mohol na uvedenom pojednávaní žiadať, ako strana sporu, o odročenie pojednávania za účelom oboznámenia sa s predloženými listinnými dokladmi, čo však neurobil a navyiac ani nenavrhol žiadne ďalšie návrhy na vykonanie ďalšieho dokazovania. Logicky potom vyplýva, že súdu prvej inštancie nezostal iný postup, ako vyhlásiť dokazovanie za skončené a vo veci meritórne rozhodnúť. Z uvedených dôvodov preto nedošlo k znevýhodneniu žalobcu v konaní, ani v porušení rovnosti strán sporu a pre rozhodnutie sudcu bol úplne irelevantný zoznam vynaložených finančných prostriedkov aj s návrhom na jeho uplatnenie v rámci konania, pretože žaloba bola zamietnutá. Súd prvej inštancie sa touto dokumentáciou v rámci tohto konania nezaoberal, rozhodol bez tejto dokumentácie a vyjadrenie žalobcu v tomto prípade bolo nerozhodné a súd by naň neprihliadal. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa nedopustil nesprávneho procesného postupu, ktorým by znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Ako ďalší odvolací dôvod žalobca uvádza ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t. j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenie v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobca vo svojom odvolaní len všeobecne poukazuje na citované zákonné ustanovenie, avšak neuvádza, aká vada v konaní nastala. Po prieskume odvolacím súdom ani odvolací súd žiadnu takúto inú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci nezistil.

15. Ako posledný odvolací súd žalobca uvádza ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t. j., že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Odvolací súd v tejto súvislosti sa plne stotožňuje so zisteným skutkovým stavom súdu prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením. Odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje, alebo doplní. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam a pretože v celom rozsahu zdieľa jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom rozsudku i správne právne posúdil s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v napadnutých častiach. Odvolací súd nenachádzal dôvod, pre ktorý by sa malo v týchto záveroch súdu prvej inštancie odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Okrem iného opätovne podotýka, že prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku mohol žalobca v priebehu konania riadne uplatniť, avšak na poslednom pojednávaní konanom dňa 02. 05. 2019 nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov a preto aj tento odvolací dôvod je pre odvolacie konanie irelevantný.

16. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, keď rozhodnutie je správne i v časti o nároku na náhradu trov konania.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 389 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci (§ 262 ods. 1 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).